

46
A Phisika tárgya a test levet, azaz,
az a mi az ürmek bizonyos részét elfog-
lalni láttatja, a legelő kérdés az. Hogy
egy a mint van az ürmek a test ké-
sül hogy ez vagy amaz különösen is
gálatnak) mi az a melyet min-
denben meg vagyunk. Erre nevé
minthogy a testnek helye vagy on-
az ürmek követő kérdés vagyunk.

I. A test azon helyet, melyet elfog-
lalni láttatja valóban elfoglalja?

Nem: minden tapasztaltatott test
liketős: poros.

II. Azon egy ürmek lehet-e egy test más
helyen is? s azon egy helyen két test?

Nem: a keskeny sávjú ürmek, ha meg-
nem melegítették, nem lehet tölteni in-
nem a töltés is hiú olaszabb ~~számlálás~~.

III. Különböző ürmek lehet-e kisebb
vagy nagyobb ugyan azon testnek helye?

Lehet: a lármely test kisebb nyomot
látja a lármelyi a meleg által kife-
szül.

IV. Ugyan különböző ürmek azon
egy testnek nem lehet-e egészen
más helye?

Lehet: a morgás szüli a sebesség
kérdését az utból is arra kívánta
toldi ürmek, mely is némi mennyiség
azon utra nére, melyet a morgott
az ürmek teke alatt is. A sebesség
lehet

vagy nem is; (megabiztosítani
is lehetne)

lehet változatlan, lehet változó is,
nőv. akár is sah is innen a' mozgás
különbsége nem is a' sebességér-
ve. - Ugyan a' mozgásnak nem is vagy-
nak az ut alájára nézve is pl. egy-
golyó mehet egyenesen, mehet me-
lent, sőt aránylóban fordulhat is
gondoltsáit a' föld nap körüli for-
gása. De a' mozgás lehet csak egy-
V., különböző. Deben lehet a' testnek
látszólag ugyan azon helye, része helye-
nek változásával?

Lehet. I., Gondoltsáit egy gömb a' tenge-
lye körüli fordulni, helyt maradva, része
helye változott. ~~Deben is el-
len~~

2., Akár mint látsáit egy test helyt
állani, meg látjuk alább hogy részei
netlenül végtelen mozgásban vannak.

III., Nem lehet hogy ugyan különböző
tö. Deben a' test valamelyik része-
nek más helye legyen, a' más rész
helyt maradjon?

Lehet. a' test oszthatóságára nézve
sok példát van; de valamely rész
elvétele, hogy más helye legyen, és
hivatalát, mely különböző külön-
böző testekben is irányolban. Az olyan
rész, melynek nincs lét külön-
mű része elemeket hívatik és az a'
chemia tárgya, mely noha maga
is a' fizika tartozik, különö-
sösen bajlódik a' testi világnak
illeg elemek bontásával és össze-
rakásával.

III.,

VII. A szöveg szerint a részek el-
választására erő kívántatván, és abból
új látszóan hogy a testnek részei kö-
zött bizonyos egyensúlyt van és az
össze tartozkodik, az a kéides tá-
mad: nemtől a karmely külön
állani látszó testek között az egész
világban valami öpre társó egy-
gye függ: annyival is inkább, hogy
az össze álló test részei között is, nem
egész bizonyossággal érik az össze áll-
ló részei egymást, sőt nemely je-
netek ellenkezőre mutatnak?

Igen is: és az a törvények, és a
~~szöveg~~ melynek törvénye:

1. Az hogy ha két test A, B van az
üvben, akarmilyen nemű legyen
az egyik is a másik is, egyenes u-
ton körelitnek egymáshoz, meg pe-
dig mindenek pl. B annyival inkább
a mennyire A nagyobb massa, és
ez mondatik vonásnak, melynek
2^{ik} törvénye: hogy valkora távra
közeli, melyről alább lesz. A
világosság hatálya sőt így függ
a táv másod rangjától visszasor
pl. egy gyertyától két akkora távra
négy olyan kicsi a világosság-
három akkora távra, és

VIII. A testi világban minden
jelentek mozgás által esvén, a
mórtan

mostan előre beajánlani: hogy ota-
tál fel a' mozgást előzőre is?

Az erő megújuló vagy folyvást
dolgosa, és a' szerint vizsgálhatók a'
mozgás karmarata, a' mint az erő
nék neverettől bizonyos időpontnál
megújulnak vagy bizonyos törvény
szerint szüntelen működnek.

X., Mit nevernek a' mozgás' meny-
nyiségének?

Az a' maffa' előmérték a.
s a' sebesség előmérték b; a' hán-
yos akkora A mint a' faraz a' meny-
nyiség A; a' annyira a' kora erősebb
hogy A, b sebességgel mozgjon; s
a' hányszor akkora B mint b, any-
nyiszor akkora erősebb az A na B
B sebességgel; motdítására, innen
mozgás sebességének nevertetik A. B.
Tehát ha bizonyos maffa, M, mo-
zog C sebességgel; mind a' maffa-
sa mind a' sebesség előmértékeikre
fejlesztetnek ki: / lesz M. C quantitas
motus a' C sebességgel mozgott
M maffanál.

X., Mit a' mozgás' fő' törvényei?

I., A' khetetlenség törvénye
(vis inertiae: / az az, egy test is. min-
den egyből okot elgondolva a' maga
mozgását

morgász állapotját nem változtatja.

3. Ha egy megsemmisítő dolgonk a testre: mert a tisztább sárga pontnak gonolva: egyenes utat ír. A melynek az elbénével össze tevéséből kármarik az: hogy a megsemmisítő kármarata nem csak egyenes ut, ha nem minden egyenlő valóban egyenlő utat, meg pedig örökre ha új or nem járul hozzá. Hogy akár mely megmoridított test meg áll, annak okát mindig mutatja más azon morgást elrontó ok.

3. Mindezen erőnek a lehetőségre elgondolt kell tételn.

4. A hataly egyenlő az ellenhataly lyal: $actio aequalis reactioni$: A tantum motum dat ipsi W, quantum W reddit ipsi A. $quantitas\ motus\ E$ értéke: $iggy\ erre\ ki\ vevve$.

XI. A morgó test is utjában mást találván, erre nézve moridító okka való: akár legelsőbb moridító az erő, akár egy más által, nem kelle az okokat előhíradára folytonos?

Igen, mert egy u. pontban semmi változás nem okozható.

XII. Mit sáda jelenetek magyarázatnak abból hogy a morgás erőssége idő kívántatik?

1. Egy bar olajjal meg kent sarku. úveg ablatot kisebb $quantitas\ mo$ tussal

tussal lehet át lőni minden ha
 sádas nélkül: a' nélkül hogy meg
 mordulna az ablak. / mint a' meny-
 nyivel betövének. Az a' morgás
 mennyiség, mellyel a' pusztából a'
 kőigolyo nagy sebességgel előre-
 tik, egyenlő azon morgás meny-
 nyiségéhez, mellyel a' pusztán nagyobb
 magsaja kisebb sebességgel vissz
 ha rug. $mc = mc$. $ll: m = c: c$. Az a'
 gyűsítő felre áll s a' batteriát ha-
 tul hátsólag csinálja. Egy nagytö-
 la harangot spargával lappan
 bent morgásba lehet horni, hirt-
 len meg rántva a' morgás' tölté-
 sere is nem lép. elhatárol. Ha-
 lapátok. fejre k' nyeléből, a' nyel-
 sgyök ségének ütés által ve-
 retnek. Ha a' nyugov se k' hirt-
 telen meg indul, a' benn ülő hat-
 va bukkan. Ha egy szella oz töke
 meg furatván a' lyukba pusztá-
 por tölteti és felibe főrény, a' por-
 meg gyújtatván a' szella vagy tö-
 ke bet hányatik.

XIII. illi a' mortan előadati-
 rendje?

Előbb egy morony vizsgálattal
 arutan több, az egy morony előbb-
 csak

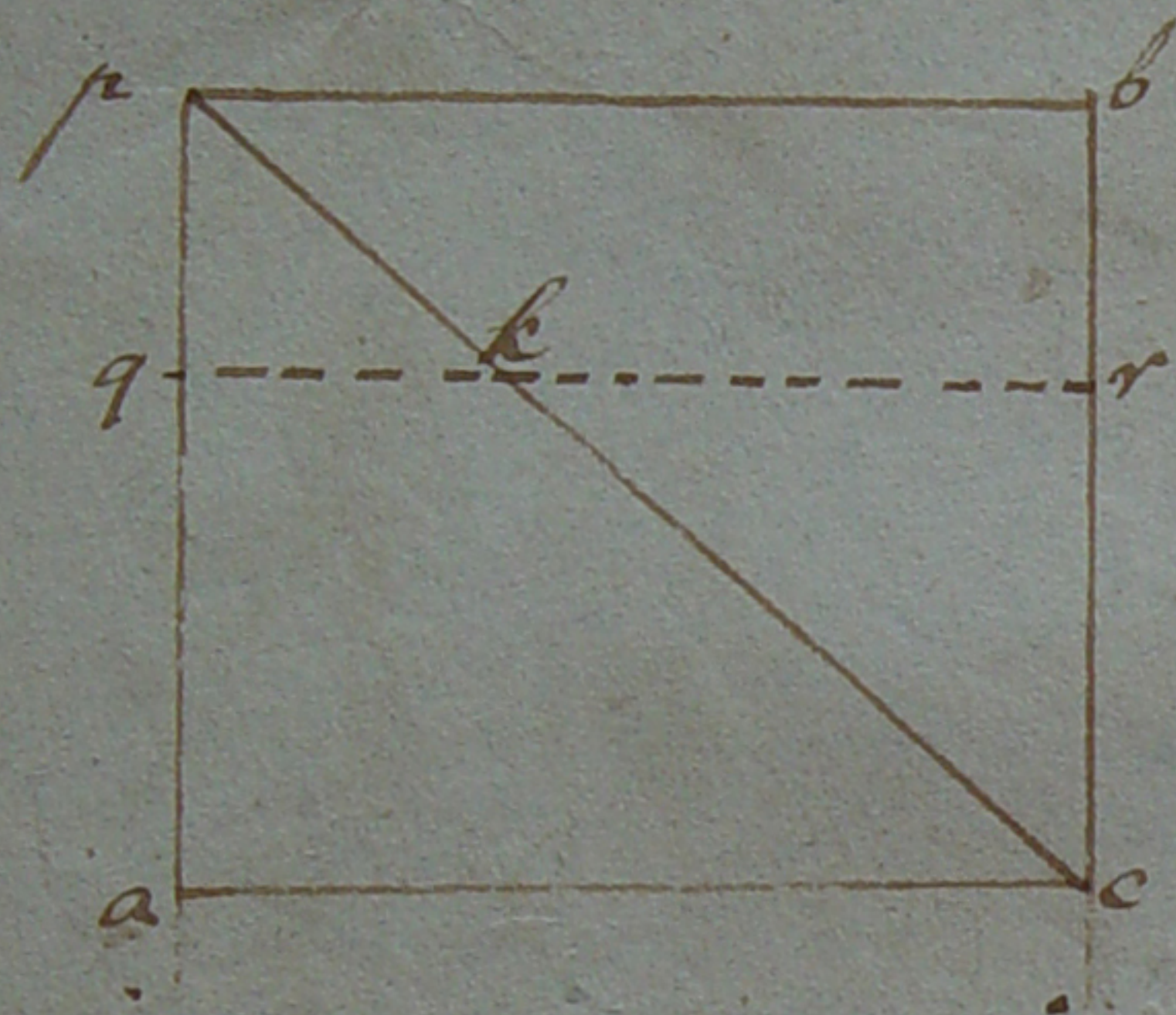
csak pontnak gondoltatva, ebből a
 gátszerű szabádon, arután vékiint sa-
 baDon. Elsőben az egész szabádon
 megküno"erövel, ebből egyet arután
 többel vizsgálattal, arután folyto-
 ri erővel, arután folytoni és meg-
 küno"erövel. Alább többet arról ami a vé-
 sítisabádon já nem pont hanem se-
 gyes sázi!

XIV., Milyen arúti sebesség
 ha egy ponton megküno"erő dolgo-
 zik: uti, i. t. sebesség?

Ezen mozgás egyentelinek mon-
 datik, melyben a mozgás fölébbi lét-
 első törvényei szerint egyenlő ütem
 alatt egyenlő utat iratnak, a
 sebesség változatlan és megküno"erő-
 nöha valamely újol nem járul hoz-
 zá, és ott $\frac{1}{2} \frac{v}{t}$, $\frac{1}{2} \frac{v}{t}$, $\frac{1}{2} \frac{v}{t}$ megküno"erő
 kis aritmetikába, valamint ar-
 is ott van, hogy ha arúll magsát,
 V. volument, D. densitást, tömeget $D =$
 $\frac{M}{V}$ arholott is, ezek a mesteris-
 re is ar egyenes és vízszintes függőre
 hozattak fel.

XV., Több megküno"erő aron egy ponton
 vagy aron egy egyenben dolgoznak
 vagy nem: mi lesz ar elsővetben?

Ak rembe ragynak is egyenlő nem
 lesz mozgás, mert akármilyen mozgás
 benne egyfelől, túl is lesni kellene
 mely egyenesmin nem lehet. Ha
 ugyan rembe dolgoznak A és $A+B$
 erő

erő, az A és $A + 1/2$ A végre egy mással
 a rontván maradt W .

XVII. Mi lesz a második esetben?

Ha p pontba letérő dolgozik,
 melyek közül egyet t is alatti
 pb uton. a másik pa uton vii-
 ra, ugyan aron t is alatti ar átló
 pc utat írja a motony, min t let-
 érőnek a lehetőségig eleget téve.
 Mindem ilyen esetben, ha nem
 mag szünő is az erő verénél lehet
 a követkerő: gondolta pa és pb
 közül az egyiket pl : pb mintha egy-
 sima cső volna, melyen egy golyó
 menne, az alatt a cső maga a ma-
 sikk erő által a pa uton vitetve,
 az előbbi esetben könnyű látni,
 hogy ha p t is alatti $pq = pa$ utat
 írta a cső vége, ugyan az alatt a go-
 lyó mente pb utat a csőben, legyen
 ezen ut qk , a minön qra cső pb vel
 párhuzam; könnyen tudatuk az üv-
 tanból, hogy a golyó helye k az átló-
 ban. De ez tulajdonképpen nem
 compositio virium mellét meg let-
 kéni mutatni, hanem ürtani com-
 positio motus. Mindazonáltal
 verénél szolgál s alkalmartatik
 majd a követben is, mikor egyik
 első folyton.

XVIII. Mi történik de compositio virium

Aha

Haár pb is pa megrünö erök dol-
gozának a' p pontna; a'ár egyedül
pe, azon egy a'ármazat; tehát pe
helyise lehet tenni pb is pa erökét. Az
hol megjegyendő: hogy ha valame-
lyik pl. pa valami ok által elvón-
tatik pe erökét származata pb bef.
ha nem egészen vóntatik el, akkor
a' mi marad is a' pb. ből származik
a' lör irány).

XVII. Ha több megrünö erő
dolgozik p re, mi lesz?

Az amely ettől származó
lör irányt a' harmadikkal kell össze-
tenni sah. Sint ugy megfordítva
az amely egy megrünö erőt lehet
a'árhányra elvónatni; is a'árhány-
nak lör irányra bontását a'
többinek lör irányra lesz a' szá-
mazat.

XVIII. Ha az erő folytoni, a' meny-
nyisége miképp változik a'ármely ii.
pontnál?

Végtelen mennyiség aron utra
nerve, a' mellyet isna a' mozg. a-
zon ii. pontnál megrünö erő után
az ii. főmérték alatt. mely l'nek vete-
tik. Ezen folytoni erő v. változó
változatlan; ha változó minden ii.
pontnál folytonosan a' felső mátké
sítése tartozik.

XIX. Ha változatlan; mint pl. a' te-
nyisége

nyomán tett golyó. sünetlen egy formán
nyomván azt, egy nem tartott testnek
minden egyenlő időben egyenlő
sebességet ad. / az t alatt s ut iró-
dik, s a végenni sebesség C , s az u
főmérték = $1''$ g iródik, s a folytoni
erő u nevet nevetetik. ~~Michor~~ a. eren-
menységet közül egygyit a' töb-
ből meghatározó szabályos vagy-
na t eren mozgásban, mely egyenlő
sebesültnek mondatik, mivel a' se-
besség növeksi az u ~~min~~ teivel növe-
teivel egy mértékű: ha a' sebesség
aparatai egy mértékű az u növe-
teivel egyenlő lassultnak monda-
tik: /?

I. $s = \frac{C}{2}$ s egykés mini $s = \frac{C}{2}$
II. $s = \frac{C}{2}$ az honnan $s = \frac{C}{2}$
III. $C = 2s$ az $s = \frac{C}{2}$
IV. $C = 2s$ az $s = \frac{C}{2}$ mert $C = 4s$ mely-
tyet rigorival $4s$ agynak az újabb
írásban is mutatva: /

Iből következik: hogy az első má-
sodik pers. végén $2g$ a' sebesség, mert s
helyébe s , s helyébe g tetven, lesz
 $g = \frac{C}{2}$ az honnan $C = 2g$. De $2g$ ha a'
nehézség vétetik pl; mintegy $\frac{1}{2}$
lábnak, tehát az $1''$ alatt esett test-
nek végsebessége 31 láb, azaz, ha
ajól nem járulna hozzá, annyi
menne ~~egy~~ másod. pers. alatt. Innen
a' má

a' második perében, ha a' neherseg
 sem sünnel meg, arral is g irodan
 3 g lesz; aronban a' sebesség minden
 másod perében egyenlő növekedet
 kapván, a' második peré' végén 4 g
 lesz, mely a' neherseg miatt hirta
 járuló gvel 3 g lesz, s így tovább a'
 páratlan számok szerint az n-dik
 végén 2n g lesz a' végsőbe lép, melyhez
 járulván g, 2n+g irodik, mely is az
 n+1-dik páratlan szám.

Ugyan: ha C helyére ~~II~~ bol
 az ottani betűt tetetődik a The.
 lyébe ugyan a' ~~III~~ bol betűt
 tetetik, az a' szorított szabály jön
 ki ha két mozgó vetetik: spatia
 sunt uti quadrata temporum,
 item uti quadrata celeritatum.

Ugyan: legyen pl: $T = 5''$, az ut
 S lesz: $S = 5 \cdot 15\frac{1}{2}$ az az $25 \cdot 15\frac{1}{2}$

II bol meg találhatatik az idő pl: $t =$
 1,000 lab magasságról esne ki le
 valami, lesz $S = \frac{1000}{15\frac{1}{2}}$ az az $\frac{1000}{15\frac{1}{2}}$ bol
 kell vadirost venni.

III bol ki jön pl: f'' alatt esett test
 net végsebessége lévén $2 \cdot f \cdot 15\frac{1}{2}$, a
 végsebesség 1000 lab $\frac{1000}{15\frac{1}{2}}$ se-
 cund kell az aron sebességét elvinni.

III bol megtalálhatatik a pl: $S = 1000$
 labról esett test net végsebessége
 U. m:

u.m: 2.1000.15 $\frac{1}{2}$. Az holott I mon-
datik a' c sebességét meg fele-
lő magosságnak.

Ugyan ebből fejteti meg az a' he-
des, hogy pl: 1000 láb sebességgel
függetlenül löd golyó milyen ma-
gosságra megy 1000² ~~1000~~

Aron mair peresram pedig
mely alatt az említett golyó se-
bessége elfogy minő addig egy-
ként látsult mozgással lesz III
szert 1000
2.15 $\frac{1}{2}$

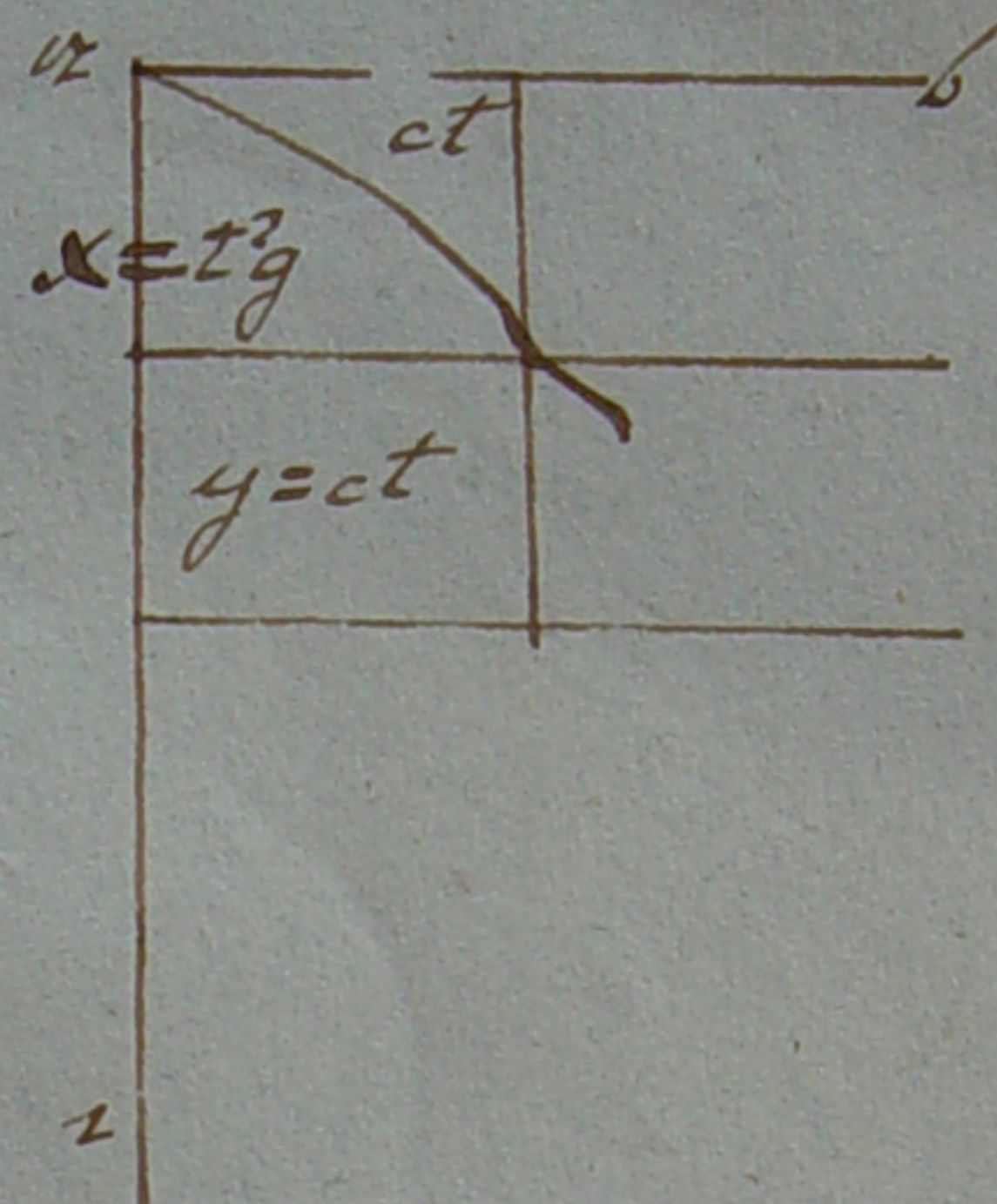
XXI. Az egyként látsult mozgás-
ban, ha az elején sebesség c
t u alatt mekkora ut íródik?

ct-tg. Az iminti példában ha t =
3" íródik 1000.3-3².15 $\frac{1}{2}$

XXII. A megünnö erőket leírva
folytoni erővel: egyet este a' mo-
tus projectorum, s' érdekes micros.
da utat ír egy ellőtt golyó: fel-
re téve a' leg ellent állását?

Az ellövés iránya az, az füg-
geli, mely is a' nehézség iránya;
vétefele a' fölebbi veresül adott
cső elő, ezen a' golyó egykénti mot-
gással megy, tehát ha c az ellövés
si sebesség t u alatt ~~ct~~ utat ír,
azonban az cső előbbi helyek para-
vált

kell kell le egyként sebessült mozgással, s a vége u , az u függelyit írja, az holott is ezen u függelyin vetetven ~~az~~ abszissza u -ni: az x mely u az ordinata y mindenütt párhelyes u -kér és egyenlő a csúcsi uthoz, tehát $x = t^2 g$ s $y = ct$, az honnan $t^2 = \frac{x}{g}$ és $y^2 = \frac{c^2 x}{g} = 4sx$, mivel feltehető $c^2 = \text{volt } 4sg$. Tehát az ellővés sebességének megfelelő magasság quadruplumával van multiplicálva az abszissa; az honnan egy oly parabola íródik, melynek parametere az említett $4sg$ s a többi u -ni: ha meg van adva az ellővés sebessége leírni a golyó útját s kimutatni mellyik pontot találja egy lapra; megadva az ágyú iránynya is s a pont adva meg az ágyú irányával, megadni az ellővés sebességét s az előzelebbi irából.

XXXIII. Ugyan a folytoni erővel a megkünnöveléi öfve tételéből, midőn a megkünnö erővel elhajtott test bizonyos törvény szerint alá, mely helyről aron egy pontra vonatkoztatva maradt mozgás hogy névertet?

Központi mozgásnak s. motus centralis

centralis; aron központ centrum
viriumna, a' rea' vono erö; vis cen-
tripetana a' leg elöbben elhajto
megrünö erö: vis projectilis.

III. Mit a' Kepler törvényei
eren mozgásra nére?

Csupán a' nap systemájá-
ba tett observatióbol vonta el
a' következtet.

1. Radius vector verit areas tem-
poribus proportionales. Ugy ha a'
központbol a' mozgony irt utjának
alkarmely pontjára vont egyen ra-
dius vectornak nevertet, na'kora
ii, ~~de~~ ^{ha} a' kora ar ut, is ^{száma} ~~száma~~
let vege körti sugarahtol befo-
gott tej, mely; ha kör voln ar ut
ar ugy nevertet vector volna: de u-
gyan Kepler látta meg hogy mind
a' föplaneták a' nap körül, mind
a' planeták körül járodarabon
töl ellipsist irtak.

2. Az utba lévő sebességei a' mo-
zognak a' központi táv-tól vité
száron független pl: kélsen a' nap
közelségben éven a' naphoz sebesse-
ben megyen, nyárba lassabban.

3. Quadrata temporum periodi-
corum, uti cubi distantiarum pl:
a' Jupiter esztendeje mint egy 12
földi év, s ha a' Jupiter távja Júp a' föld
de t nel mondatik $1^2:12^2 = 4^3:5^3$. A' két

A' két első törvény minden fókusz-
ponti mozgás, a' harmadik pedig
akkor van, a' mikor a' fókuszponti erő-
nek törvénye a' fókuszhezközös.
Newton okkal kimutatta erre
sőt azt is, hogy ha conica sectio,
irodik, s a' fókuszponti erő a' fókusz-
ba van, a' fókuszponti erő a' fókusz-
hezköz, s megfordítva ha a' fókusz-
ponti erő a' fókuszhezköz conica sectio
irodik. mely az ellipszoid erő sebes-
sége szerint lehet parabola. kör.
ellipszoid sőt hyperbola is a' mint
megvan a' körre lebbi irásban.)

A' 3. törvény fókuszponti erőnek
a' fókuszhezköz tetsző felületi ha
az egyenlő távolság, a' másodszor, a' ma-
nar esetenként. T. ennért, a' fókuszponti
erő V, v ; ha $V:v = \frac{1}{R^2} : \frac{1}{r^2}$, akkor $T^2:t^2 =$
 $= R^3:r^3$ s ha az utóbbi van az első is
van, mely is egyenlő, s mutatása
a' fókuszhezköz törvényének a' nap-
systemában, midőn ebben $T^2:t^2 = R^3:r^3$
s Newton utáni időben tett
kapcsolatokat arra mutatná, hogy
a' nap systemáján felüli véghelet-
ben ürbén is ezen hezköz fókusz-
vénye uralkodik.

XV. Ha a' fókuszponti ut fókusz-
erő a' sebesség a' fókuszponti erőre nézve
s mekkora viszonyt az amarra nézve?
Ha

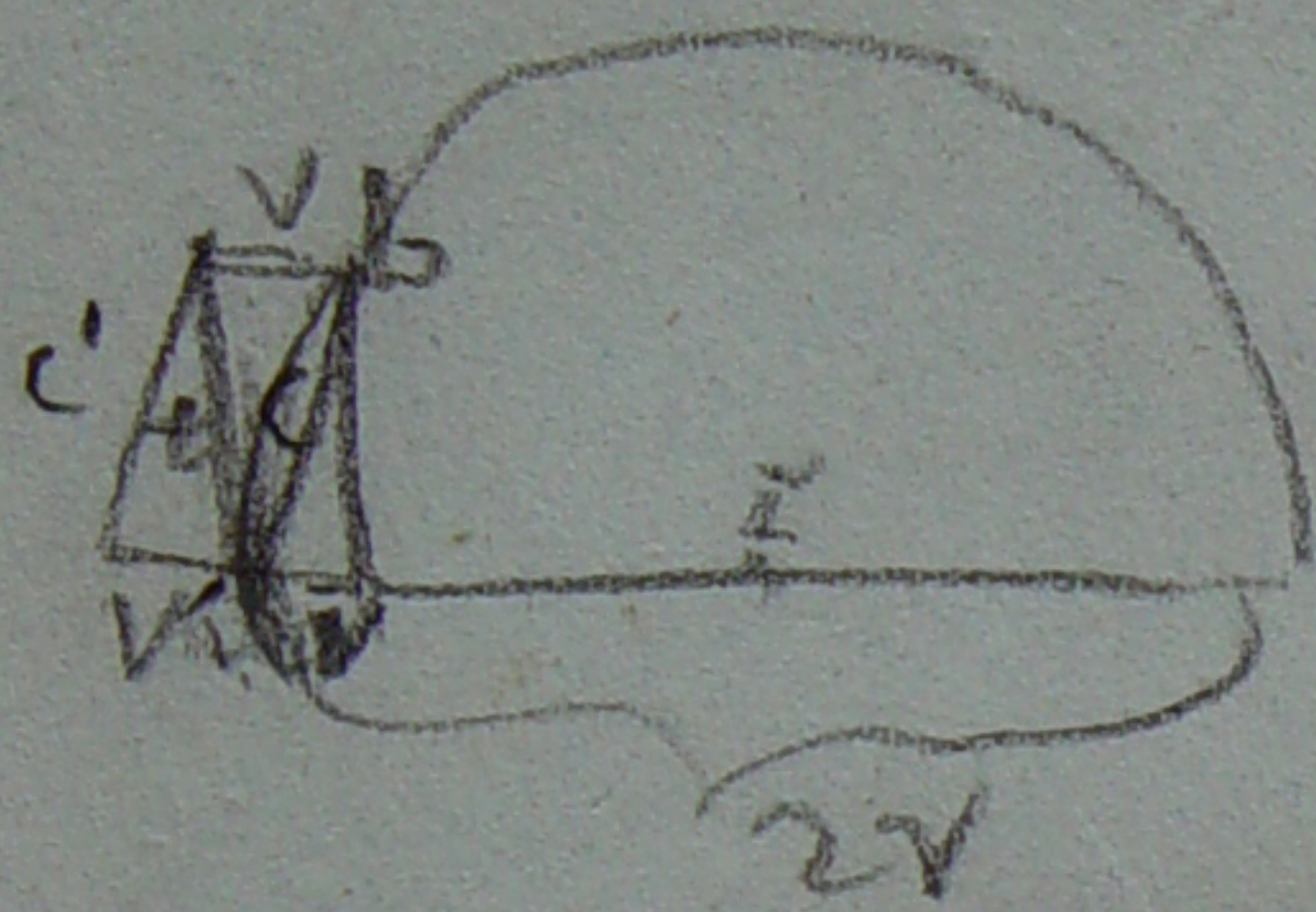
Ha az uti sebesség c , a sugár r , a
 körponti erő v , $c^2 = 2rv$, $v = \frac{c^2}{2r}$ s. a mint
 a közelebbi írásban megmutatta-
 tik: a honnan függően otti megmu-
 tatis szerint: két mozgásban $v: v = \frac{R}{r} \cdot \frac{r}{r}$

XXVII. Mi a vis. centrifuga i-
 merőre a körben?

Legyen az egyen r pontban mint
 egy létező, melyre dolgozik a erő
 a tangens irányában, ha a vis-
 centripeta v az uti sebesség, melynek
 ha az is mind kisebbnek gondol-
 tatik helyetse az uti hirtel, s
 ezen jól is magyarázható értele-
 ben az uti sebességet fejezi
 ki, az holott is $c^2 = 2rv$, melyből isat-
 látszik az előbbi. De a erő elon-
 tatván $v: v = r: c$ és $c: c = r: v$, ha v , mely-
 nek iránya a körponti r és v né-
 re elleni, leontatott: s. pl. ha az egy
 fa vagy egyéb, melyben a víznek egy
 beragadása nem engedi az uti ve-
 genni részt elszakadni: akkor az
 körbe megyen is ezen v neverte-
 tik centrifugának.

XXVIII. Milyen függ a
 centrifuga a sugártól s a sugár
 végenni mértéktől? s mit követ-
 keztet ebből?

Mivel $v: v$, aronban $v: v = \frac{R}{r} \cdot \frac{r}{r}$
 tehát

Lehat a' mennyiség nagyobb a'
sugár, a' mennyiség kisebb a' meg
fordulás idején, annál is nagyobb
a' centrifuga; s meg másfelől a'
mennyiség nagyobb magsaja van
az után, annál is nagyobb erő-
vel a' középpont felé tartására.

XXVIII. Innen mit magyará-
zodhat?

1. A' tengelye körül forgo földnek
sugara egy nagyobb az egyenlítőnél;
lehat egy nagyobb ott a' centrifuga;
és így legföbbsé vontat a' gravitációtól.
mutatja a' logó, melyet kurtitani
lell hogy egy másodperc alatt logjon
mint pl. itt.

2. Sugara azért minél sebesebb
a' forgás, s nagyobb a' sugár, annál in-
kább eldüllyedhet az égi testek a'
quatorai. vagy a' mennyiség a' gyen-
gebben vagy erősebben öfse al-
lo részek engedhet a' centrifuga-
nak, Jupiter erősebben eldüllyedt
mint a' föld.

3. A' testek csak az egyenlítőnél
s a' sarkoknál esnek a' középpont-
felé, más helyt a' centrifuga mi-
att ha, nem melege is a' középtől,
kör irányt tart az eset.

4. Egy térszen forgo rostában a' sul-
lyosabb

süllyedőbb buraireme és süllyel men-
nek a' könnyű folyva levő törből.

5. Bly sebessen forogni gon Doltatha-
túl a' föld, hogy föld: az equatoron alás
mely testnek súly a null legyen, sőt hogy
a' föld elrepüljön.

XXIX. Ha az a' kérdés, hogy egy függ-
vényi abszoluta és belső felén álló pontok
vizek ne essenek mielőtt az abszoluta felső-
be fordul is, melyek a' sebességgel kell
az abszoluta forogni hogy a' víz a' po-
ntból a' földre ne essen?

Fölbb vala $v = \frac{c^2}{2r}$ melyhez a' centri-
fugálnak = nek kell lenni s egyenlő-
művelet annak meg kell győzni a' gra-
vitat, tehát $g = \frac{c^2}{2r}$ melyből $c^2 = 2rg$
és így $\frac{c^2}{2g} = r$, tehát ha a' t. nevertet
a' c sebességének meg felelő ma-
gasságnak, ~~leessen~~ magasság = $\frac{r}{2}$
az az oly sebességgel kell az abszoluta
alán mely pontjának körbe forogni,
a' mekkorát lépna a' radius felének
alján, mivel ~~felnebb~~ ~~leessen~~ a' he-
lyett, ~~volt a' hely~~, tehát $\frac{c^2}{4}$

XXIX. A' leírabott rendszerben
egy mozgó felhabadon lévő kőrven
a' leg egyszerűbb kérdés, egyenes
lineán álló ~~testek~~ egy vagy több
erő dolgok, feltéve hogy ha az
irány negatív rögzít, az emeltett li-
nea ellent áll a' pont nem mo-
dul. Először elvölben az a' kérdés, hogy
ha két erő (Pisa) dolgokat aron egy
pontba

Hely III. $S = c^2$
 $= \frac{v}{2}$, mert $\frac{c^2}{2g} = \frac{40}{3}$

pontja, mennyire kell lenni P -nek
 a -ra nért, hogy a -pont nyugodjék,
 az az, hogy a -törvénnyel perpendicular
 legyen? ha egy erőnek q többnek irány-
 nya nem perpendicular mitsola.
 mozgás lesz? δ mitsola különösön ha.
 az a -linea lejtő: planum inclinatumnak.
 az erő a -nehézség?

Hogy nyugodt legyen $P: Q = \cos q$:
 $\cos p$, melyet a -lejtőre: s -rofra, δ -általán
 alár melleköt legyenek p és q rögzöl-
 csat alkalmazni kell: a -törvénnyel
 szerint: A lejtő $q = 0$ és $\cos 0 = 1$, mely-
 ből kijön hogy a -lejtő a -terhet meg-
 tartó erő annyira kisebb a -hany-
 sor a -lejtő magassága kisebb hősor-
 nál. A -rofron let erő a -negyed rofr-
 triangulumnak, melyből egy rofr járva
 össze kerül az aljához parallel dol-
 gorik; az honnan a -nyugodtban az e-
 rö annyira a -terhet mint a -rofr
 magassága a -területnek.

Ha az erő iránynya nem per-
 pendicular ~~mire a -lejtőre egyfajta~~
~~tehetségtel~~ mozgás lesz: p -nél: a -nehé-
 ség függelyi: e -reje, melynek c legyen
 iránynya e -magassága, az a fennebbiek
 szerint bontásait el és ec , az el per-
 pendicular a -lejtőre, a -kor a - a -
 lejtő lejtőre, δ maradjon b , melyet
 meg lehet mutatni hogy annyira
 kisebb a -nehézség erejével, a -menny-
 nyire a -lejtő maga kisebb hősor-
 nál

canalis gondoltassék, akár cana-
lis nélkül c. ből felfüggesztődjék
mint egy cd lineal által a d pont.

XXXII. phitsoda törvénye jö'li
a' logos inga: / mozgásna?

$G: t^2 \propto L: l$ I. t logó mozgásol ide-
jék, $L: l$ az inga l. hosszait, $G: g$ grá-
vitasokor tevéi. Ugyan is a' nehe-
ség ereje mozgatja a' logot, de mint-
hogy a' lejtőn nem teljes csak részle-
ti műh. erőide mozgát, aronban min-
ápa a' mozgato erő, melyre néve
a' logó mozgása sebessülő, de nem
egy l. ent. Innen ha a' logásol idei e-
gyenlők, akkor $G: t^2 \propto L: l$ tehát $L: l = G: g$
innen az aequatornál megkísztan-
do a' logó hogy egy másodperc alatt
logjon, a' miar otti kisebb gravitäs.
ra mutat. Aron egy helyen, hol $G = g$
 $G: t^2 \propto L: l$ tehát ha l. t logó van pl.
a' templom boltjáról függő füstöl-
gő mellyelből Galilei a' logó theo-
riájára ment. A' logásol idejéből
is egyj. hosszából lijön a' másod
hossza. Még jejjrendő hogy a' logot
az órára egy Augeminet nevű ember
tette.

és fel szabad tene tartózkodni még
az is, hogy ha akár mely alkalmatosság
egyetlen

Deh! szeretek még tovább
 nek maggyaraitok is: jól: rejtőzök
 gyermeked szeretnya, a melyre dörög
 bá' forgo jászajiroc. diggo, ahol per
 getyű, és el malom: talj. —

alappa cren detto bot all: -
 1. Sta L laffa. a b erö fecen
 dolgorit actio sed ad perpendicularum
 Igy stia di monvanti: or at ro b
 erö equivalente ro c e cb erö her
cb ha a^a l'ap s'imò ard nem motid,
 ja debad marai eggedül ro c

h, u b erö a ver mentire ta eritt
re ut alo ha po i mi vel ad io fi ad per
pre ti cu lu m, le ge on b d er er L erö!

B-599/11v

ex egypto erben bc és cd erővel
 bc erőre mentü és cd a másik
pactra vivó; Az előbbi a nagyobb
sa radiura vid feneken lévő vas,
máskor által meg győzőtven má,
ez cd erő. —

2. A vállánynak középső súlypont,
ban csinálván részesül állítat,
ván; a perpendicularis actio legyen
 rc ; ex egypto erben rb és bc
erővel rb el pontat a gyermek
sarko dere által és marad bc a
lőbbi és a mondattalból magyaráz
dik. —

Az egészben szabad térbe legyen
pélá a hájo, ugyan azon szelen
coat egészen szembe nem lehet
menné a szellem, de lavitúra
A uton a szembe lévő helyre és
el lehet menné a szembe furo
szél ereje által is. A hájo közepre
mint egy súly lin cája a hájonak,
a szellem helyekedlven; legyen
egy vélem deo vicslője a lőbbi,
mek, és a perpendicularis actio
legyen rc az rc ponton / a lőbbi
be is hasonlolaq / ezen rc erő
egygyet és rb vel / mely a súly
lineára perpendicularis / rb vel
mely

mely a súly lineához $1/1$; az itt
 erő ha egyjelen elrontatik azaz
 felől kívül létezett erőnabbaltal
 növelkedvén a víz ellent állása,
 marad a hajó elé a víz BC ha
 pedig /mint vend sterént/ egy
 része elrontatlan marad, ezen
 maradtól is a BC ből sterént,
 ban megyen a hajó. A velum st
 ge a súly lineával hegyes is
 nagyobb a leg nagyobb sterént
 felől sterént sterént sterént, itt
 a sterént a velum egy sterént lineá,
 val, a súly lineá pedig sterént
 jege sterént; sterént sterént a velum
 vol L egy sterént lineá, is a súly
 lineáról sterént lineával sterént,
sterént: sterént hogy ha a velum
sterént a súly lineával hegyes,
 a mellett sterént sterént hegyes; sterént
 a súly pont vol L a velum vol
L sterént sterént sterént. —

Ebből látszik hogy a sterént
 mehet a hajó sterént,
sterént állása sterént sterént
 lehet